

Anvisningar om utsädesförpackares och –marknadsförares anmälningsplikt samt skyldighet att föra register

INLEDNING

Målsättningen med dessa anvisningar är att klargöra för branschens aktörer och tillsynsmyndigheter vilka lagstadgade krav som finns gällande anmälningsplikten och skyldigheten att föra register. Anvisningarna innehåller såväl direkta hänvisningar till lagstiftningen som tolkningar gällande tillämpningen av lagstiftningen. I texten är dessa klart åtskilda från varandra. Tolkningarna som framförs är Eviras syn på hur lagstiftningen borde tillämpas.

En myndighets verksamhet bör basera sig på de befogenheter som lagen ger och myndighetsutövningen bör noga följa lagen. Myndighetsanvisningarna är inte till sin rättsliga natur bindande för andra myndigheter eller aktörer. Frågor gällande tillämpningen av lagstiftningen avgörs i sista hand i domstol.

1 TILLSYNSMYNDIGHETER

Den allmänna styrningen av och tillsynen över verkställigheten av lagen om handel med utsäde ankommer på jord- och skogsbruksministeriet. Livsmedelssäkerhetsverket Evira svarar för tillsynen enligt lagen om handel med utsäde och de förordningar som utfärdats med stöd av den. Till sin hjälp har Evira närings-, trafik- och miljöcentralerna (ELY-centralerna) och kommunernas landsbygdsnäringsmyndigheter, samt för importens del även tullverket.

2 ANMÄLNINGSPLIKT

Enligt 12 § lagen om handel med utsäde (728/2000) skall en näringsidkare som bedriver marknadsföring, import eller export av utsäde göra en skriftlig anmälan till utsädeskontrollenheten vid Livsmedelssäkerhetsverket Evira (SITY) om inledandet och avslutandet av sin verksamhet samt förändringar i den.

Som näringsidkare anses enligt lagstiftningen en fysisk person eller en privat eller offentlig juridisk person som yrkesmässigt marknadsför, importerar eller exporterar utsäde. Detta förfarande gäller förpackande av och fröhandel med utsäde av spannmålsväxter, vall- och foderväxter, olje- och fiberväxter, utsädespotatis, grönsaksväxter, betor, lantsorter av spannmålsväxter och lantsorter av vall- och foderväxter samt utsädesblandningar av spannmålsväxter, vall- och foderväxter eller lantsorter av dessa. Enligt Eviras tolkning gäller anmälningsplikten alla ifrågavarande näringsidkare, även de som endast marknadsför nedan nämnda förpackningsstorlekar som inte berörs av skyldigheten att föra register.

Av anmälan skall enligt lagstiftningen framgå näringsidkarens namn, verksamhetsort och kontaktuppgifter samt verksamhetens karaktär och omfattning. Anmälan görs med en blankett som kan beställas från utsädeskontrollenheten, och som även är tillgänglig via Eviras webbsidor.

www.evira.fi → Om Evira → På svenska → Blanketter och anvisningar → Växter → Utsäde (Anmälan om verksamhet i samband med marknadsföring, import och export av utsäde).

3 SKYLDIGHET ATT FÖRA REGISTER

Enligt 13 § lagen om handel med utsäde (728/2000) skall en näringsidkare som förpackar, marknadsför, importerar eller exporterar utsäde över sin verksamhet föra ett register ur vilket utan svårighet vid behov kan fås de uppgifter som behövs för tillsynen.

Detta förfarande gäller enligt lagstiftningen utsäde av spannmålsväxter, vall- och foderväxter, olje- och fiberväxter, utsädespotatis, grönsaksväxter, betor, lantsorter av spannmålsväxter och lantsorter av vall- och foderväxter samt utsädesblandningar av spannmålsväxter, vall- och foderväxter eller lantsorter av dessa. Enligt Eviras tolkning är syftet med registerföringen att säkerställa en transparens i växtodlingens produktionskedja och spårbarhet i fråga om utsädesproduktion och –handel.

Enligt lagstiftningen skall alla utsädespartier registerföras och registren skall uppbevaras för granskning i tre år. Registret skall vara uppdaterat och däri skall partivis antecknas följande uppgifter:

- Säljare
- Inköpsdatum
- Handelspartinummer
- Partiets vikt
- Köparnas namn och kontaktuppgifter
- Leveransdatum

Evira instruerar att bokföra mottagningar och leveranser handelspartivis, så att dessa är kopplade till affärsbokföringen. Då utsäde marknadsförs vidare antecknas handelspartinumren på fraktsedeln och försäljningsfakturan.

Enligt lagstiftningen skall **packeriet** förutom dessa uppgifter som en del av registret uppbevara odlingsgranskningsbeslut och mottagningsbevis gällande råpartier av utsäde. Evira rekommenderar dessutom att också anteckna annan användning av utsädespartiet, exempelvis försäljning till foder eller användning till eget utsäde, samt restlager i registret.

På **försäljningsställen för utsäde** skall enligt lagstiftningen register föras över alla utsädespartier som marknadsförs, med undantag av följande förpackningsstorlekar:

1. För **utsädespotatisens** del gäller detta inte utsädespartier som marknadsförs i förpackningar på 25 kg eller mindre.
2. För förpackningar med utsäde av **vall- och foderväxter** gäller detta inte utsädespartier som marknadsförs i förpackningar på 2 kg eller mindre.
3. För **olje- och fiberväxternas** del gäller detta inte utsädespartier som marknadsförs i förpackningar på 1 kg eller mindre.
4. För **grönsaksväxternas** del gäller detta inte utsädespartier som marknadsförs i EG-småförpackningar.
5. För **utsädesblandningarnas** del gäller detta inte utsädespartier som marknadsförs i förpackningar på 10 kg eller mindre.

Utsädeskontrollenheten

Anvisningar om utsädesförpackares och –marknadsförares anmälningsplikt samt skyldighet att föra register

Enligt Eviras tolkning skall uppgifter om den totala försäljningen av ifrågavarande arter och sorter dock finnas att tillgå även per försäljningsställe.

TILLÄGGSUPPGIFTER

Tilläggsuppgifter i ärendet ges av överinspektör Ritva Vallivaara-Pasto tfn 040 833 2482 eller inspektör Terhi Puisto tfn 050 562 6054.

IKRAFTTRÄDANDE

Dessa anvisningar träder i kraft 1.10.2015 och ersätter de tidigare anvisningarna om utsädesförpackares och –marknadsförares anmälningsplikt samt skyldighet att föra register nr 13001/3.

enhetsdirektör

Hanna Kortemaa

överinspektör

Ritva Vallivaara-Pasto

Bilaga

registermodell

För kännedomUtsädespackerier och näringsidkare
ELY-centralernas utsädesmarknadsövervakare